

Ανακοίνωση της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας για τη δημοσίευση της Έκθεσης του 5^{ου} Γύρου Αμοιβαίας Αξιολόγησης της Κύπρου από την MONEYVAL, της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αξιολόγηση των μέτρων κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AML/CFT)

Η Συμβουλευτική Αρχή χαιρετίζει τη δημοσίευση της Έκθεσης Αμοιβαίας Αξιολόγησης της Κύπρου από την Επιτροπή MONEYVAL του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η αξιολόγηση που διεξήχθη με βάση την αυστηρή και λεπτομερή μεθοδολογία της Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force – FATF) από ομάδα διεθνών εμπειρογνωμόνων, αντικατοπτρίζει τα μέτρα που έχει υιοθετήσει η χώρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας τα τελευταία χρόνια και προσδιορίζει τομείς στους οποίους απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχουν καταδείξει στους αξιολογητές, τη δέσμευση για την εφαρμογή ισχυρών πολιτικών για την ενίσχυση του συστήματος της Κύπρου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Οι συστάσεις που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Αξιολόγησης ευθυγραμμίζονται σε γενικές γραμμές με την πρώτη Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνων AML/CFT¹ και το σχετικό Σχέδιο Δράσης και Στρατηγικής που έχουν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Νοέμβριο του 2018 και τον Μάρτιο του 2019 αντίστοιχα, καθώς και από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Στην παρούσα Ανακοίνωση επισυνάπτεται το έγγραφο της Εθνικής Στρατηγικής κατά του ξεπλύματος παράνομου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στην Έκθεση Αξιολόγησης επισημαίνονται τα ακόλουθα θετικά χαρακτηριστικά των μέτρων καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

- Υπάρχει κατανόηση των σοβαρότερων κινδύνων για νομιμοποίηση παράνομων εσόδων σε εθνικό επίπεδο και σε επί μέρους τομείς και η Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης συνάδουν με αυτούς τους κινδύνους,
- Υπάρχει καλό επίπεδο συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών τόσο σε θέματα πολιτικής, μέσω της Συμβουλευτικής Αρχής, όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων αρμόδιων Αρχών.
- Ο τραπεζικός τομέας έχει γίνει πιο αποτελεσματικός στον μετριασμό των κινδύνων. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις όλο και πιο αναπτυγμένες εποπτικές πρακτικές της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

¹ <http://mof.gov.cy/en/press-office/announcements/national-risk-assessment-of-money-laundering-and-terrorist-financing-risks-cyprus>

- Οι πάροχοι διοικητικών υπηρεσιών (Administrative Service Providers - ASPs) έχουν εφαρμόσει σημαντικά μέτρα για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για νομιμοποίηση παράνομων εσόδων και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- Η Κύπρος υπήρξε αποτελεσματική στην έγκαιρη εκτέλεση Αιτημάτων με εποικοδομητικό τρόπο, ανταποκρινόμενη σε όλα τα είδη επίσημων Αιτημάτων από χώρες με τις οποίες συνεργάζεται ενεργά. Η Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών - FIU (ΜΟΚΑΣ) έχει συμβάλει αποτελεσματικά στην δέσμευση και δήμευση περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό ξένων χωρών.
- Η ΜΟΚΑΣ έχει τη δυνατότητα να υποστηρίζει τις επιχειρησιακές ανάγκες των αρμοδίων Αρχών, μέσω των αρμοδιοτήτων ανάλυσης και διαβίβασης, ενώ έχει συμβάλει καθοριστικά στην ανάπτυξη του όλου Συστήματος.
- Η Κύπρος έχει δείξει ότι είναι προσεκτική όσον αφορά την τρομοκρατία, με μια ισχυρή υποδομή για την καταπολέμηση της. Η Αστυνομία της Κύπρου έχει διεξαγάγει έρευνες στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας όπου ήταν δυνατό.

Ορισμένοι από τους τομείς που χρήζουν βελτιώσεων και περαιτέρω προσοχής, όπως προσδιορίζονται στην Έκθεση είναι οι εξής:

- Η Αστυνομία της Κύπρου θα πρέπει να συνεχίσει να αναπτύσσει εμπειρογνωμοσύνη για την αποτελεσματική διερεύνηση περιπτώσεων με περίπλοκες αναλύσεις που ετοιμάζονται από την ΜΟΚΑΣ και να προβαίνει σε διερευνήσεις και διώξεις για ενδεχόμενες περιπτώσεις νομιμοποίησης παράνομων εσόδων, ιδιαίτερα για εκείνες που αφορούν παράνομα έσοδα από το εξωτερικό.
- Η Κύπρος θα πρέπει να αυξήσει τις χρηματοοικονομικές έρευνες και, συνεπακόλουθα, τις δεσμεύσεις και δημεύσεις εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Η Κύπρος θα πρέπει να διενεργήσει επίσημη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση των κινδύνων που πηγάζουν από τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες.
- Ο τομέας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (NPO) πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω, προκειμένου να εντοπιστούν τυχόν ευάλωτα σημεία για χρηματοδότηση της τρομοκρατίας ή για κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Η εποπτεία του τομέα των ακινήτων θα πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά, με μεγαλύτερη παρακολούθηση των συναλλαγών σε ακίνητα.
- Η Κύπρος θα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι Πάροχοι Διοικητικών Υπηρεσιών θα αναλάβουν δράση για την ενίσχυση της κατανόησης των κινδύνων και θα εφαρμόσουν προληπτικά μέτρα ανάλογα με τους κινδύνους. Επίσης θα πρέπει να επιβάλλονται αποτελεσματικές και αποτρεπτικές κυρώσεις για παραβάσεις απαιτήσεων για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- Οι κίνδυνοι που προκύπτουν από τη λειτουργία του ολοκληρωμένου καζίνο θερέτρου στο εγγύς μέλλον πρέπει να αξιολογηθούν και να μετριάστούν κατάλληλα.
- Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με το Κυπριακό Πρόγραμμα Επενδύσεων δεν έχουν αξιολογηθεί διεξοδικά.

Σημειώνεται ότι ο πέμπτος γύρος αξιολόγησης, με βάση τα πρότυπα του FATF, είναι ένα πολύ απαιτητικό εγχείρημα και πολύ λίγες χώρες επιτυγχάνουν πολύ θετικά αποτελέσματα σε ότι αφορά τη βαθμολογία. Η Κύπρος είναι μία από τις 25 χώρες από τις 98 που έχουν αξιολογηθεί, οι οποίες δεν έχουν χαμηλό βαθμό αξιολόγησης (Low) σε κανένα από τους 11 πυλώνες που συνθέτουν την αξιολόγηση αποτελεσματικότητας. Τα μέτρα της Κύπρου έχουν εκτιμηθεί ως αποτελεσματικά σε 3 από τους 11 πυλώνες αποτελεσματικότητας και με μέτρια αποτελεσματικότητα τα υπόλοιπα 8. Όσον αφορά την τεχνική συμμόρφωση, η Κύπρος έχει επιτύχει απόλυτες βαθμολογίες Συμμόρφωσης ή Μεγάλης Συμμόρφωσης στις περισσότερες από τις 40 παραμέτρους, με μόνο 2 εν μέρει συμμορφούμενες αξιολογήσεις και καμία αξιολόγηση ως μη συμμορφούμενη. Η Συμβουλευτική Αρχή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Έκθεση για την Κύπρο αντικατοπτρίζει τις προσπάθειες των Αρχών και όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, εντός της διεθνούς κοινότητας.

Η Συμβουλευτική Αρχή επιθυμεί να ευχαριστήσει την ομάδα αξιολόγησης και την Επιτροπή MONEYVAL για την αφοσίωσή και την επίπονη εργασία, για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και επιθυμεί να επιβεβαιώσει ότι οι Αρμόδιες Αρχές παραμένουν πλήρως δεμευμένες στην επίτευξη όλων των συστάσεων που περιλήφθηκαν στην Έκθεση.

12 Φεβρουαρίου 2020